

Autoriteit Consument en Markt
Directie Energie
Postbus 16326
2500 BH Den Haag

Onderwerp: Zienswijze Holland Solar, NWEA, Energie Samen, Energie-Nederland en VEMW op het Ontwerpbesluit codewijziging aansluittermijnen
Zaaknummer: ACM/21/168317
Datum: 5 oktober 2022

Geachte mevrouw Leijten,

Met veel belangstelling hebben wij kennisgenomen van het ontwerpbesluit aansluittermijnen elektriciteit dat u op 14 juli 2022 ter consultatie heeft voorgelegd. Met deze brief geven wij, de brancheorganisaties NWEA, Holland Solar, Energie-Nederland, Energie Samen en VEMW, graag onze zienswijze op het ontwerpbesluit en de consultatievragen.

1. Zienswijze over het gehele ontwerpbesluit

De brancheorganisaties zijn zeer bezorgd over de problematiek van netschaarste in algemene zin en de steeds langere tijd die het realiseren van een netaansluiting kost in het bijzonder. Voor marktpartijen is duidelijkheid over de aansluittermijn zeer belangrijk en daarom staan de brancheorganisaties allereerst positief tegenover het voornemen van de ACM om in de Netcode elektriciteit een vaste voorgeschreven redelijke termijn op te nemen voor aansluitingen tot 10 MVA. Hierbij willen wij echter wel enkele kanttekeningen plaatsen, welke wij graag hieronder toelichten.

Redelijkheid van de termijn

De aansluittermijnen voor grootverbruikersaansluitingen tot 10 MVA is van 18 weken verhoogd naar 40 weken. Hier worden de historisch gerealiseerde aansluittermijnen van de afgelopen jaren als maatstaf gebruikt, waarbij 40 weken ver boven het (ongewogen) gemiddelde. Hierbij schrijft dus de praktijk de norm voor in plaats van de norm de praktijk. Daar komt bij dat de gerealiseerde termijnen in de jaren voor het Coronavirus korter waren. Omdat we momenteel met een uitzonderlijke praktijksituatie te maken hebben is het naar de mening van de brancheorganisaties niet wenselijk een op deze praktijk gebaseerde termijn voor langere tijd vast te leggen in de Netcode elektriciteit. Hiermee ontbreekt een prikkel voor netbeheerders om de aansluittermijnen van de huidige praktijk terug te brengen, terwijl de huidige tijdelijke problematiek rond bijvoorbeeld personeels- en materiaalschaarste wel binnen de invloedssfeer van netbeheerders ligt. Daarmee is het huidige codevoorstel niet 'toekomstproof'. Bijkomend is naar de mening

van de brancheorganisaties de algemene aanname in punt 31 van de toelichting – dat een aangeslotene relatief weinig last heeft van de langere termijn voor het realiseren van de aansluiting – te kort door de bocht. Vooral projecten met kleinere vermogens en zon-opdak projecten kennen vaak kortere doorlooptijden. Ook voor (industriële) verbruikers is het waarschijnlijk dat een verlenging van de termijn van 18 naar 40 weken stevige negatieve consequenties kan hebben. Bovendien biedt de code sowieso de mogelijkheid om, als de aangeslotene dat wenst, de aansluiting later te laten realiseren.

Om deze redenen zijn de brancheverenigingen voorstander van aansluittermijnen die afhankelijk zijn van een aantal factoren (zoals bijvoorbeeld het vermogen van de aansluiting, het netvlak, de tracé lengte of civiele werken op het tracé). Voor de netbeheerder houdt dit voorstel rekening met de complexiteit die kan ontstaan in het realiseren van een aansluiting, terwijl dit voor de aangeslotene nog steeds de benodigde duidelijkheid verschaft en er voor relatief eenvoudige aansluitingen niet onnodig lang 40 weken gewacht hoeft te worden.

Als ACM deze ‘factor afhankelijke’ aanpak niet wil kiezen, dan wordt een termijn van 30 weken voorgesteld. Deze termijn wordt door enkele netbeheerders ruim gehaald en is meer in lijn met de gerealiseerde termijnen voor Corona. Een andere mogelijkheid is om een tijdpad vast te leggen waarbij de maximale termijn in stappen wordt verlaagd naar 18 weken.

Afhankelijkheid van transport

De brancheorganisaties beschouwen het als zeer onwenselijk om de aansluittermijnen afhankelijk te maken van de beschikbaarheid van transport. Dit omdat voor de aangeslotene een netaansluiting zonder transportcapaciteit ook bruikbaar kan zijn. Zeker in het licht van de huidige codevoorstellen over non-firm ATO's, is de koppeling met transport ook volledig overbodig. Daarnaast heeft een aangeslotene met een netaansluiting een directe organisatorische lijn om contact op te nemen met de netbeheerder. Tevens verandert het takenpakket van de netbeheerder niet door deze twee termijnen aan elkaar te koppelen. Een goede balans vinden is wellicht gunstig voor de efficiëntie van het gebruik van personeel, maar het is geen oplossing voor het personeelstekort van de netbeheerders. Bij marktpartijen bestaat om bovengenoemde redenen een groot vraagteken in hoeverre de voorgenomen aanpak de verzwaringsopgave daadwerkelijk gaat versnellen.

Aansluittermijn voor hernieuwbaar > 10 MVA

De elektriciteitswet kende naast aansluittermijnen voor aansluitingen < 10 MVA ook een aansluittermijn van 18 weken voor productie-installaties voor de opwekking van duurzame elektriciteit ongeacht het vermogen. In het huidige ontwerpbesluit is een aansluittermijn voor duurzame opwek > 10 MVA zonder verdere toelichting echter volledig vervallen. Een realistische aansluittermijn is voor grote projecten voor duurzame opwek echter net zo belangrijk als voor kleinere projecten.

Om die reden zijn de brancheverenigingen voorstander ook voor aansluitingen > 10 MVA een factorafhankelijke aansluittermijn te hanteren zoals bovengenoemd. Hierbij hebben de brancheorganisaties alle begrip voor de zorg van netbeheerders dat de benodigde maatwerkcomponenten voor grotere aansluitingen vaak een uiteenlopende levertijd kennen. Om die reden kan aanvullend op de factorafhankelijke aansluittermijn de levertijd van maatwerkcomponenten als ondergrens genomen worden plus 12 weken tot realisatie. Dit biedt duidelijkheid voor de aangeslotene en redelijke tijden voor de netbeheerder om de aansluiting te realiseren.

Maximale termijn offerte en consequenties niet halen aansluittermijnen

Aangeslotenen hebben zekerheid nodig. Dit geldt niet enkel voor de aansluittermijn, maar ook voor de termijn waarbinnen de netbeheerder een offerte aanbiedt. De brancheorganisaties vinden het wenselijk dat hiervoor ook een termijn wordt opgenomen, zeker in geval de maatwerkafspraken voor aansluitingen > 10 MVA gehandhaafd blijven. Als uiteindelijk een bepaalde termijn voor de aansluiting is bepaald moet een partij erop kunnen vertrouwen dat de aansluiting binnen die tijd wordt gerealiseerd. Als de afgesproken termijn niet wordt gehaald dan moet duidelijk zijn tot welke consequenties en eventuele boetes dit zal leiden. Dit geeft zowel meer duidelijkheid voor de aangeslotene als een prikkel aan de netbeheerder om te voldoen aan de afgesproken termijnen.

Periodieke evaluatie

Punt 33 van de toelichting levert een vraag op. Gaat het volgens ACM om het jaarlijks evalueren of alleen maar eenmalig na een jaar van inwerkingtreding? Na een jaar evalueren wat de invloed van innovaties zijn, lijkt te snel. Bovendien zouden jaarlijks processen kunnen worden versneld of problemen kunnen worden opgelost. Periodieke evaluatie is om deze reden wenselijker.

Rechtszekerheid

Het voorstel van de representatieve organisaties om te komen tot een aantal objectieve criteria die de aansluittermijn bepalen, dient onder andere ter bescherming van aangeslotenen tegen het vervallen in een rechtsonzekere situatie. Op basis van simpel controleerbare criteria een toegestane aansluittermijn vaststellen, leidt tot meerdere concrete verbeteringen t.o.v. het ontwerpbesluit van de ACM. De netbeheerder krijgt de tijd die hij redelijkerwijs nodig heeft; er wordt een grotere diversiteit aan aansluittermijnen mogelijk gemaakt die rekening houdt met de verscheidenheid aan praktijksituaties. Tegelijkertijd blijft de netbeheerder geprikkeld om een redelijke termijn te halen: de maximaal toegestane aansluittermijn sluit daardoor nauwkeuriger aan bij de realistisch noodzakelijke realisatietermijn. Aangeslotenen krijgen hierdoor zekerheid over de termijn waarbinnen zij een verzwaring of realisatie van hun aansluiting kunnen verwachten, wat voor hun investeringsmogelijkheden en financiering van belang is. Dit moet bovendien een huidig veelvoorkomend probleem oplossen waarbij netbeheerders in individuele gevallen, teneinde de aansluittermijn te halen, het doen van een aanbod

onnodig en kunstmatig lijken uit te stellen. Een flexibele termijn ontnemt netbeheerders de prikkel tot dergelijke handelingen.

2. Specifieke consultatievragen

Consultatievraag 1

Het plaatsen van laadpalen onder publieke laadpaal concessies is in grote mate nauwkeurig in te schatten per wijk/netvlak (of ander aggregatie niveau), door de netbeheerder, gemeente of concessiehouder. Derhalve zijn de benodigde resources en doorlooptijden goed in te schatten en in te programmeren en daarom is een aansluittermijn van 12 weken gerechtvaardigd.

Consultatievraag 2

De brancheorganisaties zijn geen voorstander van het idee dat de afnemer nadere informatie aan moet leveren. Uitgangspunt moet/mag zijn dat de aanvrager serieus is. Het probleem van 'niet-serieuze aanvragers' moet bij de bron worden aangepakt.

Consultatievraag 3

Het huidige tekstvoorstel geeft aan dat netbeheerders mogen afwijken van de gestelde termijnen als sprake is van overmacht. Er wordt verder niet voorgesteld om de uit jurisprudentie voortvloeiende uitleg van artikel 6:75 BW te codificeren. Voor de rechtszekerheid van aangeslotenen kan een verdere, concrete toelichting hierop wenselijk zijn. Het is eenduidig dat een netbeheerder, wanneer deze een beroep doet op overmacht, zal moeten aantonen dat de tekortkoming niet te wijten is aan zijn schuld, en ook niet op grond van de wet, een rechtshandeling of de in het verkeer geldende opvattingen voor zijn rekening komt. Het is niet vooraf eenduidig voor een aangeslotene wanneer hij mag vermoeden dat een beroep door de netbeheerder op overmacht zal slagen. Daarom ondersteunen wij het gekozen voornemen van de ACM, inclusief de nadrukkelijke verwijzing naar relevante jurisprudentie. Verder is het van belang dat de aanvrager op de hoogte wordt gesteld van de status van de netaansluiting. Momenteel krijgen aangeslotenen geen terugkoppeling over de voortgang van hun aansluittraject. Als sprake is van overmacht moet dit zo snel mogelijk gecommuniceerd worden aan de aangeslotenen met de verwachte vertraging en statusupdates van de voortgang.

Hoogachtend,

Namens Holland Solar:	Wijnand van Hooff, algemeen directeur
Namens NWEA:	Jan Vos, voorzitter
Namens Energie Samen:	Siward Zomer, coöperatief directeur
Namens Energie-Nederland:	Cora van Nieuwenhuizen, voorzitter
Namens VEMW:	Hans Grünfeld, algemeen directeur